

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

ILIE GOLUBOV

Poate că nu aș fi scris despre acest om, dacă - invitat fiind la hramul bisericii din Ianova - la "rugă" cum se cheamă această sărbătoare în Banatul de pustă, nu l-aș fi văzut, înconjurat de prietenia oamenilor și de respectul lor.

Ilie Golubov, primarul comunei Remetea Mare, are un obicei rar întâlnit în România de azi, în România dughenizată și anume, el vine la primărie dis-de-dimineață și pleacă ultimul. Oamenii îl opresc și el îi ascultă vesel și plin de viață, cu un optimism contagios și cu o politețe neatinsă de ipocrizie. Mă credeți sau nu, dar acest tânăr primar, privește viața de la înălțimea muncii și a datoriei împlinite și asta fără a se bate în piept cu lozincă emfatică a intelectualilor bănățeni din perioada interbelică, cum că "bănățeanu-i fruncea!". Modest și discret ca un consistoriu - spre cinstea sa - acest om, aparține cu tot sufletul comunei pe care o conduce.

P.S. Mă întreba cineva, de ce nu scriu și despre primari care trec prin mandate ca găscanii prin apă? Simplu: nu sunt atât de talentat încât să scriu despre "inși" și nici atât de bogat încât să-mi pierd vremea cu caractere versatile. Dar cine știe, poate voi inaugura odată, o rubrică de genul: "Alo, băi, aceștia,..."

ADEVĂRURI CARE SCÂNTEIAZĂ

- Nicio funie, niciun lanț nu poate fereca la fel de solid, la fel de strâns, cum o face iubirea cu un singur fir. (Robert Burton)
- Motivul pentru care am eșuat în căsniile mele este următorul: întotdeauna am iubit prea mult, dar niciodată nu am iubit cu înțelepciune. (Ava Gardner)
- Optzeci la sută din bărbații căsătoriți înșeală în America. Restul înșeală în Europa. (Jackie Mason)
- Un om căsătorit nu va sfătui pe nimeni să rămână celibatar. (Vasile Ghica)
- Căsătoria este o speranță moartă. (Woody Allen)
- Cea mai fericită căsătorie pe care mi-o pot imagina ar fi uniunea dintre un surd și o oarbă. (Samuel Taylor Coleridge)
- Femeile puternice, ca și caracter, se vor căsători întotdeauna cu bărbați slabi de caracter. (Bette Davis)
- Înainte de a te însura, privește-ți bine chipul, apoi cercetează-ți buzunarele. (Paolo Mantegazza)
- Căsătoria, în primul rând e un pat comun. (Ionel Teodoreanu)
- Ține ochii deschiși înainte de căsătorie și pe jumătate închiși, după. (Benjamin Franklin)
- Lanțurile căsniciei sunt atât de grele că trebuie să fie doi care să le poarte; uneori trei. (Alexander Dumas)
- Când într-o căsnicie unul din soți își găsește pe cineva, cel, cea de acasă dintr-o dată se umple de toate defectele, ca de bube dulci. (Ileana Vulpesu)
- Totalul de sex nedorit îndurat de o femeie este probabil mai mare în căsătorie decât în prostituție. (Bertrand Russell)

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Istoric

Pe vremuri timișoreni se mândreau că au - doar și Budapesta avea - o reprezentanță „Lloyd”. Aceasta se deschide aici în anii 1860, ca semn că dezvoltarea economică a provinciei era atât de rapidă și impetuoasă, încât Timișoara avea nevoie și de cameră de comerț, și de bursă și de „Lloyd”. Timp de câteva decenii sediile acestor instituții se mută, dintr-un loc în altul, în anul 1910, societatea „Lloyd” cumpără de la Primărie un teren de 496 stânjeni pătrați cu 300 de coroane stânjenu. Terenul este așezat

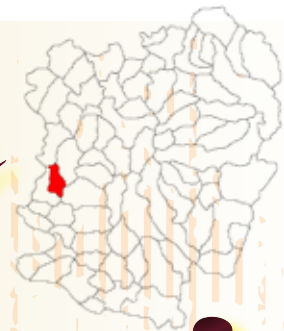
Actuala Piața Victoriei sau Piața Operei, cum mai este cunoscută, era traversată de un tramvai electric cu un singur trolu. Clădirea din fundal este Palatul Lloyd. (Colecția Octavian Lescu)

chiar în Piața Victorie de azi, la nr. 2. Planurile noului sediu sunt făcute de arhitecții Leopold Baumhorn și Anton Merbl. În cadrul unei mari festivități, clădirea este inaugurată pe 29 septembrie 1912. Directorul, Salomon Sternthal, își invită oaspeții să vadă la etajul I birourile firmei și tot acolo clubul „Lloyd”: garderoba, sala de lectură, o bibliotecă cu trei săli, sala

de corespondență, salonul de întâlniri, totul cu mobilă stil, mobilier greu și solid. La mezanin este sala Bursei de mărfuri. Prima zi de bursă în noul local: 1 octombrie 1912. La parter funcționează cafeneaua „Lloyd”, deschisă pe 29 iunie 1912, avându-l ca patron pe Ronai János, cafetier. Existau aici 4 mese de biliard, mese de domino, pinacle - recent importat din

America, mese de șah și pentru alte jocuri de cărți. În octombrie 1916, aici își stabilește cartierul general feld-mareșalul german von Mackensen (la etajul II - locuința și la etajul I - statul major), între ofițerii săi era și scriitorul german Egon Erwin Kisch, care-și făcea mai mult veacul în cafenea. O dată cu sfârșitul războiului, cafeneaua își reprimește clientela de scriitori, ziariști, și...capii comerțului negru din oraș. Orchestra lui Gusti Rácz își cunoaște meseria și încântă comensii. Deși numită cafenea, „Lloyd”, este, în fapt, un restaurant cu toate cele trebuincioase. Din 1940 se numește „Cafe Wien”. După 1944 se numește când „Ana Lugojana”, când „Timișoara”, când „Bulevard”, în vara lui 1998, localul este închis pentru că spațiile întregii clădiri aparțin Universității Tehnice, din 1948. Restaurantul, cafeneaua și crama dețin spații și mobilier ce aduc aminte, și azi, de atmosfera de început de veac. Ar fi păcat ca și această tradiție timișoreană să dispară. Căci nu există timișorean care să nu fi fost o dată pe aici.

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

Am avut înțelegerea și sprijinul primarului

Pădurea care învălurește totul împrejur și cerul neconsolat după despărțirea de vară și liniștea pământului în trupul căruia copacii își dezvoltă rădăcinile pe toată durata existenței lor de două trei sute de ani și „fiarele care nu se atacă între ele la adăpătoare” și urma anotimpului pe timp și Dumnezeu, pe care aici, în Carașul Banatului îl iubești cu toată inima ta... Se întunecase, dar la Casa de Cultură a comunei Grădinari, domnul Codruț Anca, neobositul slujitor al sufletului acestei așezări, ne aștepta înconjurat de tinerii, foarte tinerii componenți ai unuia din cele trei ansambluri de dansuri populare românești, câte numără comuna Greoni astăzi. Am vorbit cu domnia sa, nu numai pentru cititorii „foii” noastre, ci și pentru cei din comunele și orașele prezente în jurnalul „Banatul - jurnal al primăriilor din Banatul Istoric”. Să afle și dâșii, că avem cu ce ne fâli!

INTERVIU REALIZAT DE GRAȚIAN NEAMȚU

Domnul director Codruț Anca stăm de vorbă în cea de-a doua casă a dumneavoastră, care este Casa de Cultură a comunei Grădinari. M-ar interesa pentru cititorii noștri, nu numai pentru cei din Grădinari ci și pentru ceilalți să-mi spuneți cum s-a ajuns la această efervescentă culturală și spirituală în comuna Grădinari. Cum au fost începuturile?

► Vă spun în primul rând bine ați venit. Cred că este foarte dureros să ne uităm în județul Caraș-Severin și să vedem că sunt atât de rare comunele sau satele, și chiar am curajul de a spune că în Banat nu se mai pune bază pe activitatea culturală.

De ce?

► N-aș putea să spun. Poate că cei dinaintea noastră nu au încer-

cat să ne imprime nouă, celor puțini care am mai rămas „un drag” pentru așa ceva, dar până la urmă am descoperit un mare adevăr într-o discuție cu un mentor de-al meu ce îmi spunea că niciodată lucrurile astea nu se creează dacă nu ai har pentru așa ceva.

Care era numele acelui mentor?

► Velișcu Boldea, fostul director al Casei de Creație, vechea denumire, din Reșița.

Și totuși insist pe această idee, care a fost forma de început ca să se ajungă aici pentru că sunteți foarte cunoscuți în Banatul istoric.

► Eu vreau să vă spun că în comuna Grădinari există o activitate cu tradiție: vestitul cor, fanfara din Grădinari, cu dirijorii pe care i-a avut. La Grădinari a existat tot timpul o înclinație pentru carte. Aici a fost liceu, aici a fost întotdeauna școala cu clasele I-VIII. Față de satele aparținătoare, pot spune că a avut un plus, iar la Greoni este accentuată dragostea pentru dansul popular, dans pe care încerc și eu să-l imprim aici la Grădinari, deoarece la un moment dat existau în aceeași localitate două ansambluri folclorice. Unul din ele pe care l-am înființat împreună cu domnul Boldea, în 1983, l-am transferat cu totul la Casa de Cultură din Grădinari. Am încercat în anul 2009, când am venit aici din mediul privat, să reabilitez Casa de Cultură, după niște lucrări care s-au efectuat, ce au trebuit corectate și a durat vreo 6-8 luni din motive financiare. Am reușit să reparăm mai mult cu înțelegerea unor prieteni. În acești 2 ani de zile am încercat să fac câte ceva, dar singur nu se poate face nimic. Eu cred că totuși se mai pot face lucruri în viața culturală a sate-

lor dacă există pasiune, dorință și comunicare.

În reabilitarea spațiului în care vă desfășurați activitatea a avut un rol important conducerea primăriei?

► Păi nu se poate altfel. Am avut înțelegerea și sprijinul primarului, atât cât se poate financiar pentru că nici acum nu putem să spunem că ne dezvoltăm așa cum trebuie pentru că nu sunt bani.

Aveți și o trupă de teatru...

► Da, avem și o trupă de teatru, un cenaclu literar, 3 ansambluri de dansuri, unul pentru preșcolari, unul pentru cei de la gimnaziu și unul pentru adulți. Eu am apelat la bunăvoința unor prieteni și a unor oameni de bine și am înființat în cadrul casei culturale o structură, aprobată în consiliul cultural, „Reuniunea de Literatură, Cântări și Artă Populară-DOINA”. La început au fost 4 secții: literatură, cântări, folclor și artă populară, la care s-a mai adăugat încă una, secția de teatru și un mic muzeu ca filială a Teatrului vechi din Oravița.

(va urma)

IARNA

MARINELA MARCELA

Este iarnă și e noapte
Pe cer stelele sclipesc,
În adânc întunecat,
Ca un diamant lucesc.

Norii cer ușor zăpadă,
Fulgii cad, parcă plutesc
Iar copacii de sub nea
Se aud precum șoptesc.

Iarna-mbracă toată țara
Cu o rochie albă, mată
Și cu fulgi pufoși de lână
Se așterne pe fântână.

ȘTIU

ANAMARIA BOTA

Știu cât face unu plus unu,
Știu cât face doi plus doi,
Dar nu știu cât face
Dragostea ta plus ochii mei.

Știu că ai grijă de mine,
Știu că mă dorești,
Dar nu știu un singur lucru:
Dacă totuși mă iubești.

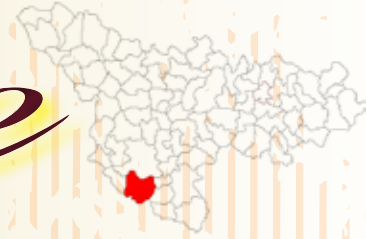
Știu că mă iubești cu adevărat,
Dar ceva ne desparte neîncetat
Din cauza părinților mei...
Oare-n cazul acesta mă mai vrei?

În luna iunie, localitatea Grădinari este gazda Taberei Internaționale de Creație Literară, ce se desfășoară pe parcursul a 3 zile.

Transparență administrativă

► HOTĂRÂRE privind implementarea proiectului transfrontalier IPA 2007-2013, axa 2 mediu și pregătirea situațiilor de urgență la nivelul comunei Grădinari, România și Alibunar, Serbia.

Foaia de Banloc

Pagină editată de Primăria Banloc ■

(urmare din
numărul trecut)

Cred că ar trebui să ai câteva ținte precise

INTERVIU REALIZAT DE GEORGIANA COTOȘPAN

Multe ați făcut de când sunteți primar și nu spun eu, dumneavoastră vă susțineți cu proiecte îndeplinite, la vedere cum se spune; mai aveți pe agendă...

▶ Mai încă multe, de pildă, mai avem un proiect în care se prevede asfaltarea drumului la Ofsenița, asfaltarea drumului până la Partoș și mai avem un proiect pe măsura 322.

Drumul până la Partoș știu că vă ridică probleme; despre ce este vorba?

▶ Drumul până la Partoș este o reală problemă, mai ales că noi suntem așezați între două râuri: Timiș și Bârzava. În momentul în care acestea două trec peste cote, automat rămâne un strat foarte gros de argilă. Ca studii geo, topo, că am făcut suficiente în anii aceștia cât am făcut lucrările, un strat de argilă se dilată și din această cauză avem probleme cu drumurile, dar le vom rezolva.

Pe raza comunei dumneavoastră, se află și Mănăstirea de la Partoș.

▶ Da, acum 2 ani am reușit, eu fiind și în consiliul patriarhal al Mitropoliei Banatului, să găsec înțelegere la Înalt Prea Sfinția Sa, Nicolae Mitropolitul Banatului și dinaintea Preasfințitului Lucian, pentru a reaprinde candela vieții monahale la Partoș. Am și început apoi niște lucrări care acum își urmează cursul normal. Vin foarte mulți credincioși de la Timișoara, dar nemulțumirea mare este drumul, drum care trebuie făcut.

Îl veți face?

▶ Inclus fiind în proiectul european 4,8 km, suntem pe locul 12 din 115 proiecte și urmează ca anul acesta să putem demara lucrările.

Dacă tot am amintit de Sfânta Mănăstire, vorbiți-mi și despre bisericile noi care se înalță spre Dumnezeu zidite în mandatul dumneavoastră.

▶ Da. Am făcut două biserici noi la Ofsenița și la Soca, nu le-am făcut eu, că nu sunt Becali, însă le-am sprijinit proiectele datorită conjuncturii. În Ofsenița a fost o biserică catolică, iar catolicii au plecat dincolo, catolicii cedează foarte greu proprietățile lor. Satul s-a populat cu maramureșeni, oameni mai credincioși și am făcut o biserică pe jumătate cât biserica de la Banloc, cu ajutorul primăriei cu toate demolările care s-au făcut pe raza comunei, iar la Soca am reușit o biserică mult mai mare, cu Uniunea ucrainenilor, dar am dat și noi foarte mulți bani. Acolo am terminat biserica, începe pictura la ea, arată foarte, foarte bine și s-a dezvoltat și o viață culturală în jurul bisericii, dacă în

căminele noastre culturale la ora actuală nu avem o viață culturală extraordinară, în jurul bisericii se dezvoltă. Avem un cor la Soca, ce a participat la Festivalul Internațional de la Sighetu-Marmației.

Cine îl conduce?

▶ Părinle Ardeleanu ce apare foarte des în ultimul timp la televiziuni. Înainte de Paști o să mergem la un festival la Novi Sad, iar la Banloc părintele Achim se ocupă, părintele a reînviat corul de bărbați care a fost compus din niște voci grozave comparabile cu Chizătăul. Dânsul dorește de Paști să mergem în Austria cu el. Acolo este o biserică cu care avem frumoase relații de colaborare.

Ce sfat ați da dumneavoastră, unor colegi primari, ca să se poată împlini și așezările lor la fel de frumoasă cum se împlinește Banlocul cu primarul Toța? Banlocul cu canalizare, cu viață spirituală, cu școli, cu încălzire centrală, pentru că oamenii întrebă de ce la Banloc se poate și în alte părți nu?

▶ Cred că trebuie să ai câteva ținte precise. Vă spun, sunt lucrări foarte mari, dar nu sunt vizibile și atunci primarii au tendința de a face o fântână, nu mă refer la colegii mei, ci la primari din alte părți, o fântână cântătoare și uită de infrastructura care este foarte importantă. Nu se face fântână fără să ai apă, gaz, canal. După aceea se poate face și fântână și statui dacă îți trece prin cap sau alte lucruri, parcuri de distracție.

(va urma)

ȘCOALA DIN BANLOC

ECATERINA CHIU

După unele mărturii, școala publică românească din Banloc își are temelia în anul 1766, iar după documentele din arhivele de stat KARLOVICZ din YUGOSLAVIA apare numărul de cathisme distribuit școlilor, inclusiv și școlii din Banloc. La aceasta dată școala din Banloc funcționa cu 18 elevi, din care 14 băieți și 4 fete. Școala are mai multe denumiri: „Școala publică românească” - 1766, Școala confesională susținută de biserică. Din toamna anului 1992 Școala cu clasele I-VIII funcționează în clădirea actuală, iar până atunci, printr-un protocol încheiat între ISJ Timiș și Leagănul de copii a funcționat în clădirea vechiului Castel din Banloc, respectiv anii (1983-1991). La cutremurul din 1991 clădirea castelului a fost grav afectată, iar cu această ocazie s-au urgentat lucrările clădirii începute deja din anii 80. Denumirea școlii noastre este de „Anghel Saligny”, denumirea fiind dată de

firma cu același nume care a donat mobilierul școlii după cutremurul din 1991. Sperăm că în curând școala noastră să poarte numele patronului spiritual al locului, acela de „Sfântul Iosif cel Nou” deoarece se fac demersuri în acest sens.

B-unăvoință
A-mbiție
N-outate

L-ibertate
O-portunitate
C-alitate

Misiunea școlii: „Școala noastră alături de părinți și întreaga comunitate, încurajează dorința de a învăța, spiritul de inițiativă, responsabilitatea pentru propriile acțiuni, pentru a face din copiii noștri învingători într-o societate în continuă schimbare”.

Resurse umane: 330 elevi, 28 cadre didactice, 8 personal nedidactic.

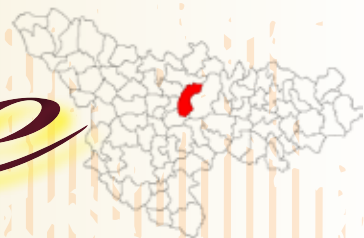
Baza materială: 5 clădiri - 1 clădire cu trei nivele la Banloc - școala de centru, 1 clădire în care funcționează 2 grupe de grădiniță, 3 clădiri în care funcționează grupe de grădiniță în satele aparținătoare - Ofsenița, Partoș, Soca, 10 săli de clasă, 3 laboratoare, 1 cabinet info, 1 bibliotecă, 1 sală de sport, mijloace audio și video, sisteme de calcul instalate, materiale didactice bogate, actualizate.

(va urma)

PROGRAMUL ZILNIC AL GRĂDINIȚEI

REPERE ORARE	ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ
8,00 - 9,00	Rutină: Primirea copiilor (formare/dezvoltare de deprinderi specifice)
9,00 - 11,30	Rutină: Întâlnirea de dimineață (15 minute) Rutină și tranziție: Ne pregătim pentru activitate (deprinderi de igienă individuală și colectivă, deprinderi de ordine și disciplină, deprinderi de autoservire) Rutină: Gustarea (deprinderi specifice)
11,30 - 13,00	Activitate opțională Rutină și tranziție: În aer liber! (deprinderi de igienă individuală și colectivă, deprinderi de ordine și disciplină, deprinderi de autoservire)
13,00	Rutină: Plecarea copiilor (formare/dezvoltare de deprinderi specifice)

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

DE VORBĂ CU UN OM

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Domnule învățător Ioan Aurel STOIA, de unde sunteți de loc?

► De loc sunt din comuna Remetea Mare.

Când v-ați stabilit la lanova?

► M-am stabilit la lanova în anul 1956, în data de 9 septembrie.

Primele clase, ale unui viitor învățător?

► Am urmat 4 clase la școala din Remetea Mare și 4 clase am urmat la Liceul „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara.

Domnule învățător, are dreptate aducerea-aminte: nimic nu poate fi pentru om mai frumos decât trecutul, căci trecutul e tinerețea și tinerețea este fericire!...

► La mine tinerețea nu a fost chiar fericită, poate și pentru că după numai 4 ani a trebuit să întrerup un an studiile, pentru că tatăl meu a fost arestat de comuniști, fiind chiabur, am avut destul de mult pământ. A fost arestat fără niciun motiv. A fost dus la tribunalul militar din Timișoara și a fost condamnat la 8 ani de închisoare. După un an, nu am mai mers la Loga, deoarece s-a făcut reforma învățământului din 1948 și m-am transferat la Școala Pedagogică. Am terminat această școală în anul 1952. După terminarea școlii, a venit o comisie de la minister și ne-a repartizat ca învățători. Noi am fost 36 în clasă și eu am nimerit în fosta regiune Oradea, în raionul Beiuș, împreună cu 4 colegi. Ne-am dus toamna acolo și am fost repartizat de la Beiuș, ca profesor de științe naturale, în comuna Holod.

La poalele dealurilor Hi-dișelului, pe râul Holod.

► Da, acolo am stat numai 2 săptămâni, după care am fost trimis într-un sat numit Răbăgani.

Unde se află astăzi ca și atunci, rezervația naturală „Izvoarele mezo-termale Răbăgani” întinsă pe 0,5 ha. Apoi?

► În primăvară, în 1953, mi-a venit un plic mare de care m-am și speriat, mai ales că primarul comunei Răbăgani și șeful de post m-au întrebat ce caut acolo, venit tocmai din Timișoara. Plicul era de fapt ordinul de plecare în armată. Am venit în Timișoara, am mers la Comisariat și Comisariatul mi-a oferit posibilitatea de a nu merge în armată, deoarece aveau deficit de personal în învățământ. Cu toate acestea am ales armata, chiar dacă bihoreni erau niște oameni deosebit de respectuoși și m-am simțit foarte bine acolo.

Câți tineri ați plecat atunci?

► Din Timișoara am plecat atunci cam 150 de tineri, dintre care 130 au fost de naționalitate germană. Dintre români au fost vreo 5 contabili, iar învățător numai eu.

De câte ori vorbesc despre armată, domnule învățător, îmi amintesc cu plăcere de vorbele lui Talleyrand-Périgord, prințul diplomaților, care spunea că se teme mai mult de o armată de 100 de oi conduse de un leu, decât de o armată de 100 de lei, conduși de o oaie.

► Multă înțelepciune...

(va urma)

„Părintii cu ochi dă soare,
Binecuvântă cu iubire...”

Nașii rugii din acest an: domnul primar al comunei Remetea Mare, Ilie Golubov și doamna sa

Îi rugă iar și-i sărbătore,
La lanova în sat, la noi...

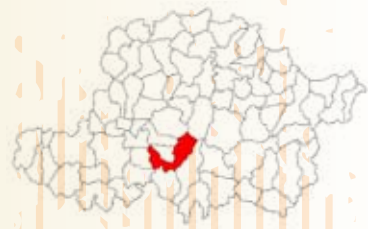
Nașa rugii urmând datina

În luna aprilie conducerea primăriei comunei noastre a atribuit, conform legii 15/2003, tinerilor din comună teren pentru locuri de casă.

„Dzâc săxăfoanili turbace,/cu sârme și bănuț găcice,
să pune lumea pră jiucace,/pră strigături și chiuce.”

Foaiia F de Păuliș

Pagină editată de Primăria Păuliș ■

(urmare din
numărul trecut)

INTERVIU CU PRIMARUL COMUNEI

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Noi, cei mai vechi – vorba lui Caragiale, cunoaștem, dar vă întreb pentru tinerii cititori ai „Foi” noastre, cum este activitatea unui primar din vremea democrației și cum era în vremea comunismului?

► Trebuie să spun că în perioada democrației „Autoritatea administrației publice locale realizează autonomia locală, fiind autorități administrative autonome alese (primarul și consilierii (Consiliul local) pe o perioadă de 4 ani). În perioada comunismului primarul avea o dublă funcție de partid și de stat, ales pe listă singur, pe o perioadă de 2, 5 ani, se subordona Comitetului județean de partid și Consiliului popular județean. Acum în perioada de democrație acționezi mai bine în calitatea de primar, ai posibilitatea ca în cadrul Consiliului local să inițiezi proiecte de hotărâre prin care comuna să prospere, să se dezvolte din punct de vedere economic, social și cultural în funcție de bugetul local, de proiectele europene și guvernamentale accesate. Este foarte important astăzi, să fii un bun manager, să ai spirit de inițiativă iar ceea ce faci să faci din plăcere, să te zbați, să alergi pentru rezolvarea problemelor comunității, să fi consecvent și receptiv la tot ce cuprinde administrația publică. În perioada comunismului trebuiau urmate și traduse în viață de zi cu zi ideile partidului în economie, învățământ, cultură etc., presa era cenzurată, în școală nu se preda religia, iar în cazul nerezolvării problemelor venite pe scară ierarhică puteai fi schimbat.

Mai aveau comuniștii domnule primar și un agresiv control de cadre.

► Cât privește controlul cadrelor de conducere, de partid și de stat, în perioada comunistă, exista un control riguros prin „Colegiul de partid județean” care verifica toate sesizările făcute de cetățeni pentru unele fapte ilicite ale primarilor (altor conducători).

Dacă se adevereau unele abateri mai grave, nereguli în activitatea de conducere se făcea propunere de schimbare imediată din postul respectiv sau funcție, iar dacă faptele erau considerate infracțiuni se întocmeau dosare penale, cu excluderea din rândurile Partidului Comunist.

Și toată economia centralizată...

► În perioada comunismului economia era centralizată la nivelul țării, concentrată în județe, orașe, comune și urmarea realizarea indicatorilor de plan trimestrial, semestrial, anual, cincinal.

Vă mai amintiți celebra Lege 7?

► Ei, cum să nu; la primărie trebuia să avem mica industrie care se concretiza în așa numita Legea 7 pe lângă Consiliul popular, unde aveam 35 angajați (separat de personalul primăriei) cuprinși în diferite secții: zidărie, tâmplărie, tinichigerie, mase plastice, buldoexcavator, croitorie femeii etc., produsele se vindeau rapid prin Direcția comercială a județului. Muncitorii acestor secții erau plătiți foarte bine lucrând în acord, câștigau 12000 – 13000 lei față de salariul primarului 4500 lei. Cetățenii localităților comunei erau obligați să presteze muncă în folosul comunității (muncă voluntară), în construcții cu prioritate, la primărie școală etc., sâmbăta era zi lucrătoare, în unele situații fortuite se lucra și duminica.

A fost greu domnule primar.

► Situație mai grea se afla mai ales în ultimii ani ai regimului comunist, în C.A.P-uri (Cooperativele Agricole de Producție) deoarece forța de muncă a început să plece spre orașe unde se trăia mai ușor, existau locuri de muncă în uzine și fabrici. Cele mai multe CAP-uri din țară și județ mergeau foarte prost cu producții slabe în domeniul vegetal (grâu, porumb, floarea soarelui etc.). Producțiile animale (lapte, carne, lână etc.) au trecut printr-o perioadă de declin economic (rezultate mediocre).

(va urma)

ISTORIA NOASTRĂ ÎN MONUMENTE

Îngă Păuliș, pe drumul național Arad-Deva, înfiptă bine într-un postament pe care stă scris „Eroilor de la Păuliș. 1944”, e statuia din bronz a soldatului român necunoscut. Monumentul a fost dezvelit în 14 septembrie 1974, ca omagiu pentru cei 380 de tineri elevi morți în confruntarea armată cu trupele germane și ungare, confruntare din care cei 2800 de români au ieșit învingători în fața celor 20000 de inamici. Sculptorii Emil Vitroel și Ion Munteanu, cât și arhitectul Cristea Miloș sunt cei care au creat monumentul.

În planul principal al monumentului, pe un piedestal masiv, din beton, se află statuia din bronz a unui ostaș român. Elementul distinctiv îl reprezintă două lame uriașe din beton care sugerează două aripi, aripile Victoriei și Curajului.

„GÂNDURI DESPRE PĂULIȘ”

**Ce spun și ce simt copiii
păulișeni despre comuna lor**

„În Păuliș m-am născut
Și îl iubesc foarte mult.
Mă mândresc cu asta
Fiindcă are toată înțelepciunea.”

Alex Buciuman

„Iubesc Păulișul! Aici e școala unde
învăț, am mulți colegi și prieteni.

Denisa Anghel

„Acesta este Păulișul, un sat liniștit
cu oameni civilizați și cu cei șapte ani de
acasă. Aici, la Păuliș, precum știți, a avut
loc un război. Mulți oameni au pierit
atunci pentru ca noi acum să fim fericiți.
Eu le mulțumesc din suflet pentru că ei
ne-au păzit, iar noi îi cinștim în fiecare
an.”

Patricia Panțâr

„Păulișul este cea mai frumoasă localitate
din lume pentru că are râuri, are
struguri pe deal, are curcubeu și flori frumoase...”

Bogdan Zaha

„Eu imi iubesc satul natal pentru că
în el sunt oameni credincioși. Îmi place
Păulișul pentru că a rezistat războaielor
și are biserici frumoase...”

Dănuț Dănilă

„Păulișul este localitatea mea de suflet.
Altă localitate nu pot iubi mai mult
decât Păulișul. Aici am primit o creștere
sănătoasă, datorită mediului înconjurător
și o educație frumoasă de la părinți
și profesori”.

Samy Ghemea

„Chiar dacă nu sunt din Păuliș, acest
sat minunat, cu oameni de încredere îmi
va rămâne viu în minte. Timp de zece ani
l-am cunoscut continuu; am făcut doi ani
de grădiniță și școala generală. M-am
simțit foarte bine aici. Jumătate din
copilăria mea se află aici! Liceul mă va lua
din sat, dar mă voi întoarce cu bucurie
la el.”

Lavinia Giurgiu

Selecție din Caietul creativ „Odată ca mereu Păuliș”,
realizat prin proiectul cu același titlu, în parteneriat IRSCA
Gifted Education – Școala Generală Păuliș
(coordonatori prof.dr. M.A. Christî, profesor
IRSCA și prof. Tatiana Tudur)

Foaia de Brestovăț

Pagină editată de Primăria Brestovăț ■

PREOȚI MARTIRI AI COMUNEI NOASTRE – IOAN SOCOL

Preotul Ioan Socol s-a născut la 26 iunie 1912. Studiile medii le-a urmat la Liceul "Al. Papiu Ilarian" din Târgu Mureș. A fost licențiat în teologie, absolvind Academia Teologică din Blaj. A fost consacrat ca preot în anul 1938 de P.S. dr. Ioan Bălan și numit administrator parohial în Chizdia la 7 august 1938. În această demnitate a rămas peste 10 ani, respectiv până la 5 februarie 1949 când a predat biserica parohiei ortodoxe din localitate.

Întrucât a refuzat să renunțe la demnitatea de preot greco-catolic și să treacă la ortodoxie, a îndurat numeroase suferințe, fiind chiar condamnat în anul 1953 la 16 ani închisoare, din care a executat 9. S-a retras la Lipova, unde a profesat ca funcționar și în clandestinitate a săvârșit și servicii divine în cultul greco-catolic. În biserică, pe peretele spre sud de lângă iconostas, se află un tablou înrămat sub sticlă cu o fotografie și cu următorul text: „Ioan Socol, preot greco-catolic, a slujit cu credință între anii 1938-1948 sfânta biserică greco-catolică din comuna Chizdia”. Este înmormântat în cimitirul catolic din Lipova.

Menționăm că preotul Ioan Socol a servit până la desființarea Bisericii Greco-Catolice în România prin decretul 358/01 decembrie 1948 prin care se stipula că:

Mitropolia, episcopiiile, capitalurile, ordinele, congregațiunile, protopopiatele, mănăstirile, fundațiunile, asociațiile, precum și alte organizații oricare ar fi natura sau demnitatea lor [greco-catolice] încetează să mai existe.

Acest demers a fost precedat de alte două acte normative adoptate de noua putere din România, și anume: decret-lege nr. 151/17 iulie 1948, prin care s-a denunțat unilateral Concordatul încheiat în 1927 cu Vaticanul, și decretul-lege nr. 177 publicat în Monitorul Oficial din 4 august 1948 privind regimul general al cultelor religioase. De fapt, această perspectivă se întrezărea și în Constituția RPR din 13 aprilie 1948, respectiv în decretul-lege nr. 176/03 august 1948 prin care bunurile cultului catolic erau trecute în proprietatea statului. Preotul Ioan Socol a devenit un martir al credinței, împotriva acestor acte brutale.

„Pace vouă”

Preot,
IOAN RAD

Am petrecut cu toții sărbătoarea Sfântă a Învierii Domnului nostru Isus Cristos, un moment care se repetă an de an, dar care este mereu unic în viața creștinilor.

Bucuria Învierii Domnului nostru Isus Cristos s-a putut citi cu ușurință pe chipul fiilor săi, însă odată cu trecerea Sărbătorilor pascale, treptat, omul revine la preocupările de zi cu zi, punând pe un plan secund pe Răscumpărătorul Său, Lumina lui Cristos fiind ascunsă sub obroc.

„Pace Vouă” sunt cuvintele cu care Mântuitorul își întâmpină ucenicii după învierea Sa din morți, tocmai lipsa acestei păci în sufletele noastre este cauza acestei depărțări de Cristos.

Binecuvântările primite de credincioși cu ocazia învierii lui Cristos, și nu numai sunt uitate repede de oameni astfel că ei nu perseverază în urmarea lui Cristos ci se afundă tot mai mult în patimi și în păcat.

Să îi cerem Tatălui nostru Ceresc pace în sufletele noastre, sprijin în lupta cu patimile și ispitele de zi cu zi, pentru ca lumina din sufletele noastre să ardă veșnic, iar noi fii Săi, să fim făclii vii în întunericul acestei lumi.

ACTIVITATE EDUCATIVĂ LA ȘCOALA CU CLASELE I-VIII BRESTOVĂȚ

Articol realizat de prof. IONEL STREIAN,

Directorul Școlii cu clasele I-VIII Brestovăț

Excursiile școlare cu caracter didactic reprezintă o componentă importantă în procesul educativ-formativ al elevilor. În acest context se înscriu excursiile școlare cu caracter didactic pe care le efectuăm în fiecare an școlar. Ele constituie un bun prilej pentru elevi de cunoaștere a unor obiective turistice (muzee, mănăstiri, catedrale, cetăți medievale, grădini zoologice etc.), de recreere și nu în ultimul rând de cultivarea sentimentului de patriotism. Excursia școlară cu caracter didactic pe care am efectuat-o în data de 15 aprilie 2011 se înscrie în acest context.

TRASEUL EXCURSIEI

Brestovăț---Lugoj---Făget---Margina---Dobra---Ilia---Deva---Simeria---Orăștie---Sibot---Sebeș---Miercurea Sibiului--- Sibiu.

OBIECTIVE VIZITATE

Deva --- atestat documentar la 1269 (Castrum Deva);

--- ruinele cetății geto-dacice ridicată în secolul XIII pe o măgură vulcanică aflată în sud-vestul orașului, ca fortăreață militară, transformată de lăncu de Hunedoara în cetate nobiliară;

--- dealul cetății reprezintă monument istoric și al naturii;

--- urcarea la cetate se realizează cu telecabina.

Orăștie --- atestat documentar la 1224;

--- muzeul de artă populară și etnografie;

--- aici a fost tipărită la 1582 de către Șerban Coresi, fiul deaconului

– PALIA DE LA ORĂȘTIE - , prima traducere în limba română a vechilor cărți biblice, document de limbă veche românească;

--- este principalul punct de plecare spre cetățile dacice;

--- catedrala ortodoxă – una din cele mai frumoase din Transilvania.

Miercurea Sibiului--- stațiune balneo-climaterică sezonieră.

Sibiu ---- atestat documentar la 1192 -1196;

---- prezintă construcții medievale – Orașul de Sus - fortificații din secolul XIII-XVI, Turnul Scărilor, Turnul Sfatului 1588, Turnul Olarilor secolul XVI, Turnul Pielarilor secolul XV, Turnul Dulgherilor secolul XV, Turnul Gros secolul XVI (aici a funcționat primul teatru), câteva bastioane (Haller, Soldisch);

fragmente din cele trei centuri de apărare ale cetății, în interiorul acesteia se mai află edificii în stil gotic.

--- casa artelor (1370);

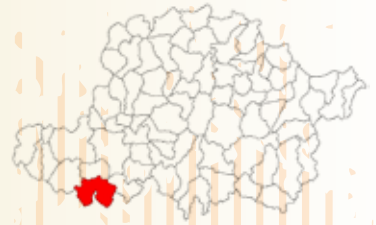
--- catedrala ortodoxă construită în 1778 și reconstruită în 1906 cu mormintele lui George Barițiu, Ioan Rațiu și Al. Papiu Ilarian;

--- palatul Brukenthal construit între anii 1778-1785, azi muzeu, care reprezintă cel mai vechi muzeu din România (1817);

--- la periferia orașului Sibiu spre Rășinari se găsește o suprafață de 30 hectare de pădure de foioase numită Dumbrava Sibiului care adăpostește un frumos lac de acumulare, minunat loc de plimbare cu hidro bicicletele pentru elevi, Grădina zoologică cu spații generoase la standarde europene în care își duc viața numeroase specii de animale: mamifere carnivore, mamifere erbivore, reptile, păsări etc.

Tot în acest spațiu mirific se găsește Muzeul Tehnicii Populare, Muzeul de istorie naturală atestat documentar la 1849.

Foaia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

Personalități din Vinga

Prof. ANA-MARIA ARDELEAN

Din această perioadă se menționează două personalități care au urmat școala din Vinga, una din ele fiind Eusebius Martian Fermendjin (n. 1845-1897). A frecventat cursurile școlare, apoi a urmat gimnaziul preoților franciscani din Vinga până în anul 1860. Apoi a fost dat la mănăstirea din Radna pentru a deveni preot franciscan, după care urmează cursuri la Viena, unde primește numele de Eusebius la confirmare.

Ca preot, a slujit la Vinga până la 1869, apoi a fost mutat la Radna, promovată de acolo ca profesor al clericilor din orașul Baya din Ungaria. A revenit la Vinga ca și vicar, aici stând 2 ani. Din ordinul provinciei a fost trimis lector la Deva, apoi la mănăstirea Nasit în Slovenia, aici primind rangul de vizitator general, ajungând la Roma lângă scaunul papal.

Este numit vicar general al tuturor franciscanilor având drept de control al tuturor mănăstirilor din Europa.

Opera lui Eusebius Fermendjin, este grandioasă, dar foarte puțin cunoscută. În perioada cât a stat la Roma, papa l-a însărcinat să reconstituie unul din cele 4 volume ale istoriei Vaticanului, care a fost distrus în incendiu.

Cercetând în această perioadă arhivele papale, studiază și istoria bulgarilor. El scrie o lucrare monumentală (3 limbi) și unică până atunci *Acta Bulgarine eclesiastica ab anno 1565 usque ad anno 1799 - Zagreb 1887*, altă lucrare de evaluare fiind *Acta Bosnae potissimum eclesiastica cum insertis editorum regestis ab anno 925 usque ad anno 1752. Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium - Zagreb 1892*. De asemenea scrie *Istoria Ordinului Franciscanilor*. În semn de prețuire, i se decernează titlul de academician membru deplin al Academiei din Zagreb.

A fost primul bulgar născut în Vinga, care a fost academician în Academia din Zagreb, deoarece Academia Bulgariei încă nu era înființată. Eusebius Fermendjin – este considerat “patronul spiritual al școlii”. A murit în anul 1897 fiind înmormântat la mănăstirea Nasit din Slovenia.

(va urma)

Cociuba VICTOR

În data de 6 aprilie 2011 s-au împlinit 140 de ani de la inaugurarea căii ferate între Arad și Timișoara.

Organizatorii acestui eveniment au fost: CN C.F.R SA, Instituția Prefectului Județul Arad, Cosiliul Județean Arad, Primăria Municipiului Arad și Arhivele Naționale Arad. Din cadrul manifestărilor merită menționată plecarea unui automobil

special pe ruta Arad-Vinga. La Vinga are loc vizitarea impunătoarei biserici romano-catolice a Primăriei comunei Vinga și o întâlnire cu primarul Lucian Stoicu. Trebuie menționat că ambele edificii sunt declarate monumente istorice. Vizitarea localității a avut loc între orele 11.30 și 12.30.

GARA

DE VORBĂ CU PRIMARUL COMUNEI VINGA

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Despre primarul nostru, domnul Vasile Todi, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, scria nu demult, că primarul comunei noastre este un om de da și de nu, un om la care vorba e vorbă! Dovadă că este așa stă și interviul de față, realizat pentru „Foaia de Vinga” la ora stabilită cu dânsul.

Domnule primar stăm de vorbă pentru revista noastră „Foaia de Vinga”. Chiar dacă pe dumneavoastră lumea vă cunoaște, totuși mai sunt lucruri noi pe care oamenii ar dori să le știe. Aș vrea să vă întreb ce vă mulțumește din ceea ce ați realizat până acum în mandatul dvs.

▶ Tot ceea ce s-a realizat este o mulțumire.

Nemuțumiri?

▶ Nemuțumirile sunt mai multe. Putem vorbi la Vinga de tot ce înseamnă infrastructură: drumuri, gaz, apă, canalizare – ca obiective realizate. Acestea s-au realizat începând cu anul 2005. Toate școlile sunt modernizate, sunt la standarde europene cu încălzire centrală, cu toalete puse la punct. În concluzie nu ne este rușine să mergem în școli sau pe orice drum din localitate să vedem că s-a făcut ceva. Important este că utilitățile necesare

re unui trai decent le avem deja.

Cum ați găsit Vinga atunci când ați preluat conducerea administrației?

▶ Vinga a fost un cătun dacă pot spune așa, fără o stradă măcar pietruită sau practicabilă, fără rețea de apă pe toate străzile, fără gaz, fără canalizare, a fost o localitate în care perspectiva unei vieți decente era sumbră și nu era văzută ca o realizare posibilă. Implicarea mea și a consiliului local, a celor care au muncit pentru realizarea acestor investiții a fost una corectă. Fiind locuitor al comunei Vinga îmi doresc să am aceleași condiții ca și omul de la oraș.

Ați împlinit aceste deziderate?

▶ Sigur că ele mai trebuie completate, nu sunt finalizate 100%, acum suntem în niște proceduri de finanțare, asfaltare și modernizare a străzilor, reușind prin aceste programe să finalizăm și trotuarele și rigolele și podețele și tot ce înseamnă un confort al cetățeanului pe care noi avem obligația de a-l realiza pe domeniul public.

(va urma)

ANSAMBLUL „LILIAFUL” VINGA

Ansamblul de Cântec și Dansuri Populare „Liliacul” s-a constituit în urmă cu 2 ani și este format din elevi și studenți care reprezintă Localitatea Vinga

- Căminul Cultural cât și Grupul Școlar Vinga. Dragostea și scopul comun al tinerilor a făcut ca după doar un an de zile să fie prezenți pe scenă nu mai puțin de 60 de membri.

Ansamblul „Liliacul” Vinga este format din:

Ansamblul „Liliacul Junior”

Grupul de fete „Vingana” sau „Florile de Liliac”

Ansamblul „Liliacul Senior”

(va urma)

Instructor-coregraf al ansamblului prof. MIHOI GHEORGHE
Coordonatorii ansamblului: director Cămin Cultural LIPOCZI TIBERIU și prof LIPOCZI ANA.

Foaia de Recaș

Pagină editată de Primăria Recaș ■

Orașul Recaș are cea mai mare suprafață administrativă din județul Timiș

Ce știu străinii despre orașul Recaș? Păi știu că aici sunt vii fără de număr, iar cei care mai trec în drumul spre dormitor și prin bibliotecă, mai știu că prima atestare a localității provine din cronicile feudale date în 1319. Dar Recașul înseamnă mai mult decât atât! Recașul reprezintă un model de conviețuire pașnică a peste 7 etnii, iar de peste 6 ani, Recașul este un oraș condus de un primar destoinic și hotărât, de un om credincios și de un prieten al tuturor celor care-i trec pragul biroului.

În această primăvară, am trecut și noi pe la dânsul, din dorința de a sta de vorbă pentru chiar „Foaia de Recaș”. Ne-a primit la ora fixată, cu o amabilitate pentru care îi mulțumim și acum și aici.

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Domnule primar spunea cineva chiar din Recaș, că e de lucru și la o casă, dar la o primărie! E greu domnule primar, să fii primar?

► Orașul Recaș are cea mai mare suprafață administrativă din județul Timiș, 23000 de ha și 6 sate componente: Izvin, Petrovaselo, Padoș, Stanciova, Herneacova, Bazoș și Nadăș. Sigur că și volum de activitate este destul de mare, dar din moment ce mi-am dorit să fiu primar mi-am asumat și această responsabilitate, având în vedere că știam cât este de lucru aici în Recaș.

Am vrut să vă întreb privind puțin peste umărul vremii, la cei 2 ani și jumătate din mandat deja împlinit acum, s-au întâmplat lucruri bune, frumoase. N-ați vrea să evidențiem câteva dintre ele?

► Sunt la cel de-al doilea mandat. În perioada 2000-2004 am fost viceprimar, iar de atunci sunt primar al orașului Recaș. În tot acest timp s-au făcut foarte multe lucruri în folosul comunității, începând de la alimentare cu apă a orașului și a satelor aparținătoare, electrificarea, și mă refer la partea de iluminat public, atât în Recaș cât și în satele aparținătoare am modernizat iluminatul public, am reabilitat școlile, grădinițele, am acordat o atenție aparte întreținerii drumurilor comunale prin pietruire și întreținerii tuturor străzilor din Recaș și din satele aparținătoare,

pentru că avem destul de multe drumuri comunale și poate câteva sute de kilometri de străzi, ori toate acestea necesită un mare volum de lucru. În fiecare an transportăm piatră pe drumuri și țin să amintesc, că la ora actuală avem proiecte de asfaltări de drumuri prin toate localitățile, dar din lipsă de fonduri nu am reușit decât să asfaltăm drumul comunal Recaș – Herneacova pe o distanță de 8 km. Celelalte proiecte sunt puse la Ministerul Dezvoltării și să sperăm că în acest an vom reuși să obținem fonduri pentru asfaltarea drumului Recaș-Bazoș, 8 km și cel puțin Recaș-Petrovaselo, 4km.

S-au realizat multe în acești 2 ani și jumătate, nu mai vorbesc și de primul mandat... Cum stăm cu rețeaua de canalizare?

► Da. La ora actuală așteptăm să începem lucrările la rețeaua de canalizare. Vreau să vă spun că am obținut o finanțare de 8,5 milioane de euro prin fondurile europene pentru rețeaua de canalizare în orașul Recaș și desigur și pentru stația de epurare, probabil că în luna iunie va avea loc licitația și în varianta în care nu vom avea contestații la licitație, în toamna acestui an vor începe lucrările la canalizare și cred că este lucrarea cea mai așteptată de comunitatea din Recaș. Totodată vreau să vă spun că la nivelul județului Timiș, prin operatorul unic Aquatim sunt mult mai multe lucrări care se vor realiza, fiecare oraș va beneficia de finanțări pentru rețeaua de canalizare și cea de apă, dar noi pentru localitățile Izvin și Bazoș, am depus proiectele la București, la Ministerul Dezvoltării și poate vom reuși în scurt timp, dacă nu anul acesta, atunci anul viitor, să obținem finanțare și pentru rețelele de canalizare în cele două localități.

(va urma)

ISTORIA NOASTRĂ

1348 – nobilul maghiar Dominik din Saar este amintit ca proprietar al moșiei Rygachtelkue (Recaș);

1359 – în diplomele regelui Ludovic cel Mare este menționată donația de către fii săi a posesiunii Rykas din apropierea Timișului Mic;

- în listele de dijmă de la Vatican a bisericii catolice, așezarea Rykas nu este amintită, de unde și prezumția că populația era de religie ortodoxă;

- în același an sunt colonizate cu aprobarea regelui Ludovic cel Mare mai multe familii de români moldoveni ortodocși care primesc loturi de pământ și alte privilegii;

1362 – același rege Ludovic cel Mare colonizează câteva familii de bulgari în vatra satului;

11 noiembrie 1447 – este făcută cea mai veche mențiune despre existența viilor din Recaș într-un act care arată că Mihail de Cioma, Banul Severinului, cumpără viile de la Ioan și Ecaterina Magyar pentru 32 florini ungurești de aur;

1470 – așezarea este numită în documente Oppidum Rekas, având rolul de a coordona 20 de localități din împrejurimi;

a doua jumătate a sec. Al XVI-lea – românii așezați în apropierea Timișului se mută la Izvin datorită inundațiilor repetate, iar din așezarea românească Vlașnița pleacă la Izvin mai multe familii de români, aceasta datorită deselor conflicte interetnice avute de locuitorii sârbi;

1744 – 1750 – sunt aduse familii de croați care se stabilesc în centru vetrei satului;

1750 – sunt așezați sârbi din zona Bacica, numiți de români „șocați”, pentru că erau de religie catolică;

1763 – sunt colonizați români din părțile Ardealului.

BIBLIOTECA RECAȘ

ANA-MARIA COTOȘPAN

Așezată în inima Recașului, Casa de Cultură „Ion Cojar” reprezintă un simbol al localității, făcând cinste printr-o viață culturală activă, unde se descoperă talente, se desfășoară activități, se promovează calitatea omului. Toate aceste lucruri nu ar fi fost posibile fără ajutorul primăriei, consiliului local și al doamnei director Veronica Androsiac care, cu mult prea multă modestie spune despre sine că este „o simplă bibliotecară”.

Biblioteca, care își are sediul tot în acest cuib de cultură, funcționează din anul 1960. Până în anul 1990 bibliotecari au fost cadre didactice, învățători, profesori de limba română, profesori de istorie, iar după aceea, pașii cititorilor au fost îndrumați de doamna Veronica Androsiac, care a urmat cursurile Școlii de biblioteconomie, practicând această meserie care ne spune dânsa „se potrivește structurii mele sufletești”.

Biblioteca cuprinde un număr de 15 000 de volume și în jur de 700 de cititori preponderent pensionari și elevi până în clasa a VIII-a. În fiecare an, cu ajutorul primăriei se completează colecția de cărți. Și Biblioteca Județeană își aduce aportul atunci când fondul de carte permite.

Orarul bibliotecii este de la 8 la 16, zilnic, excepție făcând unele dimineți când omul de temelie al acestei instituții mai face „câte o haltă de suflet la muzeul de istorie”.

În data de 21 mai, ansamblul de dansuri RECĂȘANA și ansamblul sârbesc de dansuri SFÂNTUL GHEORGHE din Stanciova vor participa la Festivalul de folclor din comuna Kovin, Serbia.

În data de 12 iunie la Recaș, se desfășoară Ruga Recășană. Printre invitații de seamă se numără Stana Stepanescu și Dumitru Teleagă.

Foaia de Bucovăț

Pagină editată de Primăria Bucovăț ■

ADMINISTRAȚIA NOASTRĂ ADMINISTRAȚIA NOASTRĂ ADMINISTRAȚIA NOASTRĂ

JIVAN TIBERIU IONEL
POP GHEORGHE

primar
viceprimar

Cherșche Marcel, consilier
Crișan Marius-Ion, consilier
Crivineanțu Marius-Ion, consilier
Făgețan Florin, consilier

PRM
PD-L
PNL
PC

Iancovici Viorel-Ștefan, consilier
Paven Radu, consilier
Poncea Marius, consilier
Țurcanu Cristian-Dorin, consilier

PNL
PSD
PC
PRM

Repere

► Sediul consiliului local:

- Bucovăț nr.178, telefon 0256 296282.

► Coordonate:

- 45°45'18" lat. N; 21°22'52" long. E.

► Repere istorice:

- sec. XVII-lea - există o primă atestare documentară a unei mici așezări, numită Beca („béka“ - în maghiară înseamnă broască) formată de zece familii de români;

- desele inundații îi determină pe săteni să mute vatra satului pe actualul amplasament al Bucovățului;

- conform cercetătorului Remus Crețan, ultimul român care părăsește Beca inundabilă a fost Ștefan Hadeșan, în anul 1745;

- 1723 - satul se numea Bucova, aici stabilindu-se și familii venite din Oltenia, numiți de băștinași „țărani“, adică veniți din Țara Românească, iar strada pe care s-au așezat oltenii s-a numit „Ulița Țăranilor“;

- 1790 - biserica din Bucovăț cumpără cărți tipărite la Blaj (Ardeal): un „Penticostar“ (carte liturgică ce cuprinde cele 50 de cântări din cele

8 săptămâni cuprinse între ziua Sfințelor Paști și Duminica Tuzor Sfinților, Penticostar alcătuit de Sfântul Iosif Studitul, Arhiepiscopul Tesalonicului) și un „Triod“ (Trei cântări);

- 1909 - se înființează corul mixt din Bucovăț;

- 1924 - Bucovățul avea 878 de locuitori, primar fiind Ioan Vasiloni;

- 1926 - se întemeiază localitatea Bazoșu Nou cu coloniști ardeleni (46 de familii) pe locul unde se aflase o mai veche așezare, înființată la anul 1854, pe domeniul contelui Ludovic Ambrozy (Ambrozie);

- 1935 - Bucovățul avea 1.223 locuitori și 265 de case;

- 2007 - comuna Bucovăț a fost reînființată în baza Legii nr.374/2007, prin desprinderea de comuna Remetea Mare.

► **Populația stabilă la 1 ianuarie 2010** - total = 1.455 de persoane, din care:

- masculin = 711 de persoane;
- feminin = 744 de persoane.

► **Numărul locuitorilor la 1 ianuarie 2010** = 444.

► **Sate componente** = Bucovăț și Bazoșu Nou.

► Instituții școlare:

- Școala cu clasele I-VIII Bucovăț;
- Grădinița cu program normal Bucovăț.

► Instituții sanitare:

- Cabinet medical: Bucovăț;
- Cabinet sanitar-veterinar: Bucovăț;
- Farmacie: Bucovăț.

► Instituții culturale:

- Cămine culturale: Bucovăț și Bazoșu Nou;
- Biblioteca comunală: Bucovăț.

► Baze sportive și de agrement:

- Terenuri de fotbal: Bucovăț și Bazoșu Nou.

► Biserici, mănăstiri și alte lăcașe de cult:

- Biserici ortodoxe române: Bucovăț (1862) și Bazoșu Nou;

- Biserica baptistă Bucovăț;

- Biserica adventistă Bucovăț (2002).

► Ruga și alte manifestări cultural-religioase:

-- Ruga și hramul bisericii în localitățile: Bucovăț (23 aprilie - Sf. Gheorghe) și Bazoșu Nou (14 octombrie - Sf. Cuvioasa Paraschiva).

"UDATUL IONILOR"

În urmă cu aproape 90 de ani, 46 de familii de ardeleni din satul Tălmăcel, comuna Tălmăciu, localități aflate în jurul Sibiului, pornesc către Banat după un trai mai bun. Oamenii se așează la anul 1926 în hotarul satului Bazoș, pe o moșie care aparținuse lui Ludovic Ambrozy (Ambrozie). Coloniștii își vor numi așezarea Bazoșu Nou (în maghiară Határpuszta), cunoscut și sub numele de "Colonia Hotar". Ardelenii din Tălmăcel au adus cu ei un obicei din moș-strămoși care s-a păstrat o perioadă și printre familiile din Bazoșu Nou. E vorba de ritualul numit "Udatul Ionilor". De Sfântul Ion, tinerii cu acest nume, îmbrăcați în straie populare viu colorate, cu plosca de vin sau răchie la brâu, se adunau în centrul așezării, jucau hora tradițională, după care mergeau la râu, pe cai, unde erau udați pentru a avea parte de un an îmbelșugat, de fericire, fiind păziți de cele rele tot anul, până la viitorul "udat al Ionilor"...

CRUCEA ȘI CARTEA

BISERICA ORTODOXA ROMÂNĂ BUCOVĂȚ
1716 ~ 2001
285 de ani

În satul Bucovăț comunitatea ortodoxă a ridicat biserică încă la anul 1716, conform documentelor parohiei, materialul folosit fiind lemnul. Biserica actuală a fost zidită în anul 1862. În anul 1776, așezarea avea școală primară. Documentele îl amintesc la anul 1791, la Bucovăț, pe învățătorul Martin Paulovici, care avea 25 de elevi. Din anul 1818, învățătorii foloseau pentru predare manualul "Pedagogia și Metodica".

ȘCOALA GENERALĂ BUCOVĂȚ
1776 - 1976
200 ANI DE EXISTENȚĂ

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

L-am admirat pe Vasile Todî, din clipa în care, cunoscându-l în procesul activității sale de editor de reviste, am descoperit în el omul care trăiește în umbra unor modele, pe care le urma și pe care și-a clădit el însuși viața. El a fost față de mine, chiar de la începutul cunoștinței noastre, într-o pară politetii și a bunului simț, trăsături din care poți să distingî un om bun și superior, față de inul inferior și troglodit care bătătorește drumuri-le fără să lase nimic în urma lui.

Cea mai de sus calitate a sa rămâne însă acea de a nu-și slăbi simpatia și simțirea față de o persoană socotită de el valoroasă și de care el știe să se lege pe viață.

Am citit scrise de el, în reviste și cărți, pasiuni din care se puteau reține rânduri ideale și imagini de artă a scrisului. Am citit poeme splendide și traduceri curate. Am citit și proze frumoase, până la prospețime, într-o limbă pe care el te făcea s-o iubești pentru acuratețea și arhaicitatea ei.

Ion ARIEȘANU
- scriitor -

Pentru că are „obsesia mâinilor”, în sensul definirii omului prin mișcarea și întrebuintarea lor multiplă, eu îl cunosc plecând de la acest detaliu esențial. Dirijor discret și senzual al atâtor destine de cuvinte, fără așteptarea unor aplauze care să-i confirme succesul imediat, Vasile Todî își trăiește dreptul la fericire așa cum numai marii actori știu să o facă. Prestigiat rafinat el creează spontan, în arena improvizată a clipei, iluzia dragostei și-a tristeții, a speranței și-a omului născut să danseze precum Zorba, în fața inefabilei zădărnicii a vieții.

Doru ARĂZAN
- sculptor -

Vasile Todî este un personaj de roman. Nu vă mirați; la puțină vreme după ce l-am cunoscut, încântat de personalitatea sa fascinantă, l-am eternizat, cum îi place să spună, în romanul *Ardenta fericire* apărut în anul 2009, la editura „Semne” din București. Acolo îl puteți întâlni, în capitolul XI, la pag. 91. Sigur, el este încă - slavă Domnului! - un om în carne și oase, vesel și iubitor de semeni, pe care îi cucerește și cu filotimia sa dezinteresată și stăpân peste o bibliotecă imensă care îi asigură confortul unei culturi rotunde, susținută de o memorie prodigioasă. Dar mai ales, Vasile Todî este un minunat copil; capricios și răsfățat.

Nicolae CUȘA
- istoric -

Domnule Vasile Todî, ce înseamnă Banatul pentru dumneavoastră?

▶ Banatul reprezintă pentru mine, conturul sufletului meu.

Sunteți președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Coordonați peste 32 de reviste și pregătiți Gala Premiilor UJdBI care se va desfășura pe 11 mai a. c. la Buziaș.

▶ Adevărat domnișoară Ana-Maria. Ce frumos te cheamă pe dumneata: Ana-Maria, ca pe mama lui Mozart.

Vă mulțumesc. Ce se vrea Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric?

▶ Se vrea ceea ce este și anume o instituție care să ...

Reprezintă...

▶ Nu, care să sprijine visătorii cu talent jurnalistic și niciodată pe cei care își fac din condei o lopată de întors bani, cultivând cu perfidie neliniștea șantajului.

În ce fel sprijiniți „visătorii”?

▶ În fiecare an, tipărim gratuit, cel puțin o carte semnată de un jurnalist al cărui talent ne obligă.

Un exemplu?

▶ Cartea semnată de domnul Cristian Liviu Mosoroceanu, un foarte talentat jurnalist din Anina, și apă-

rută la editura „Cartea Bănățeană”. Apoi, anual, Uniunea acordă premii unor personalități din Banatul Istoric.

Cine conduce Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric?

▶ La temelia Uniunii, stau șapte tineri, care reprezintă Comitetul Director - ei sunt „pălmașii” - iar deasupra dâșilor se află Senatul Uniunii, în care anual sunt aleși din rândul celor premiați, alți trei senatori.

De unde vin laureații din acest an?

▶ Din Timiș, Caraș-Severin, Arad, Voivodina și Gyula.

▶ Foto: Grațian NEAMȚU

VASILE TODI

Putem vorbi puțin despre omul Vasile Todî?

▶ Desigur, dar este bine să știți că omul Vasile Todî, asemenea tuturor oamenilor, este atâta cât înțelege din Sfânta Scriptură.

Și din ce înțelegeți, ce ați putea rezuma ca îndemn într-o frază?

▶ Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face.

Care e menirea omului pe pământ?

▶ Nu știu.

Nu știți?

▶ Nu, dar sunt într-un tot de acord cu cel mai profund și original filozof rus, Vladimir Soloviev, un om cu figură de vizionar romantic și cu har de profet biblic, de la care am învățat că adevărata sarcină a vieții noastre sensibile constă în aceea de a lucra grădina pământului, de a preschimba ceea ce este mort în lucru viu și de a comunica ființelor vii o mai mare intensitate și plenitudine a vieții.

Ce părere aveți despre ziaristi din presa de azi a României?

▶ Am să-ți răspund prin rîcoșeu: Zaharia Stancu, bărbat frumos, năucea și fetele și bătrânele, șchiopăta abia perceptibil de piciorul stâng. „Iar eu - povestea odată maestrul Fănuș Neagu - când mă potriveam lângă el, rămâneam dinadins ceva mai în urmă și mă miram: „Iar semănați fasole pe bulevard, domnule Stancu?” „Meritam să fiu cărpit peste bot, dar Zaharia Stancu mă ierta de fiecare dată, spunându-mi: „Lasă, lasă, o să-mbătrânești și-ai să dai și tu peste proști care se cred plini de haz”. „I-a fost gura aurită. Am dat peste ei, dar, Dumnezeule!, pe vremea aia nu erau atît de mulți și nu lucrau toți în presă”. Domnișoară, nu-mi plac ziaristi care intră cu pickhamerul în inima oamenilor.

Ce vă supără?

▶ Nimic.

Nici prostia, nici răutatea oamenilor?

▶ Nu. Am înțeles de la preabunii mei părinți că oamenilor proști și răi, nu le este ușor să fie așa. Iar nerecunoștința oamenilor, ingratitudea lor, de la trădarea lui Christos de către Iuda, pe pământ este o perpetuă realitate.

De ce nu ați intrat în lumea politică?

▶ Pentru că nu pot minți fără să roșesc.

În cartea sa Călătorie prin țara românilor, scriitorul Dinu Barbu, vorbește la pag. 73, despre actorul Vasile Todî. Ce legătură are scriitorul Vasile Todî cu teatrul?

▶ Păi are, dacă am debutat acum 2 ani, pe scena Teatrului de Comedie din București, cu *Mincinosul* de Goldoni, unde am jucat rolul doctorului, rol nu ușor; dar ce e ușor în teatru? Apoi, cu același spectacol, pe scena Teatrul Național de Operă și Balet « Oleg Danovski » din Constanța și chiar în străinătate, la Teatrul Național din Tirana în Albania...

Ce reprezintă teatrul pentru dumneavoastră?

▶ Cu certitudine, altceva decât dialogul din „Hamlet”: „- Ce citești, stăpâne? - Vorbe, vorbe, vorbe.”

Ce versuri v-ar plăcea ca actor să recitați?

▶ Cele recitate cândva, de un actor fabulos, Alberto Sordi, o icoană a cinematografului italiene, omul la înmormântarea căruia au venit peste un milion de oameni și care sună astfel: „În țara noastră, fe-

meile nu te vor întreba niciodată cine ești, dacă ai soție sau copii.../Nu-ți vor pune întrebări prostești. /Te vor lua de mână și te vor duce în casa lor. /Îți vor aprinde două lumânări și te vor privi tăcute în ochi. /În liniștea aceea profundă și misterioasă, vei înțelege că n-ai fost niciodată fericit până atunci.”

Dar ca poet ce versuri vă plac?

▶ „E mai și încă mă simt tânăr sub înălțimea înstelată.../Halucinat când este-azul, vederea este fermecată;/Aud ce spune firul ierbi, și văd un cer de aripi plin;/M-așez privind în clarul lunii sub transparența atmosferei/Și-n aeru-mbătat de roze sfidez atingerea durerei/Cu cântece nălucitoare cum sunt candelile de crin.”

Care parte a zilei vă place mai mult?

▶ Dimineața, sunt un matutin îndrăgostit mereu, de razele despletite ale zilei.

Sunteți un om optimist?

▶ Desigur, trăiesc conștient că întotdeauna când se închide o ușă se deschide o fereastră.

Care credeți că este cel mai mare dușman al românului?

▶ Am citit undeva că ar fi munca. Dumneata ce crezi?

Eu întreb!

▶ Da, și ești iscusită, dar ai grijă, va veni o vreme când vei începe să te temi de forța cuvintelor din care îți vei zidi întrebările.

Deseori refuzați să onorați invitații dincolo de hotarele Banatului. De ce?

▶ Nu-mi place să plec de acasă. Și dacă totuși o fac, atunci prefer Balcanii, acolo unde granițele dispar în trecători. Da, iubesc Balcanii... Istoria secolului douăzeci vine din Balcani. Balcanii, domnișoară, au fost dintodeauna plasați între mari ideologii, între islam și creștinătate, între ortodoxism și catolicismul roman. Acolo bărbații sunt bărbați și cuvântul dat, va fi todeauna sprijinit de patul puștii. Și apoi, în termeni științifici vorbind, eu aparțin, prin strămoși, acelu grup romanic - considerat de către cei mai mulți cercetători drept o frântură a poporului român răzlețit și izolat în Balcani.

Ce înseamnă familia pentru dumneavoastră?

▶ Ideea mea despre familie, este aceeași cu a unui păstor. Familia pentru mine domnișoară, este hotarul raiului pe pământ. Apropos, ce observație minunată întâlnim la Grigore Ureche, cel dintâi cronicar de seamă al Moldovei: „Toată albina își apără căcioara cu acele și cu veninul său”.

Ce vă pare nedrept pe lumea asta?

▶ Faptul că istoria e scrisă de cei care spânzură eroii.

Ce vorbă de duh vă încântă?

▶ Sesizantă întrebare! Cred că aceea spusă lui Édouard Durranc, de către prietenul său, Alphonse Aulard, profesor la Sorbona și istoric al revoluției: „Ce frumoasă era Republica sub Imperiu!” Vorba aceasta de duh a servit drept legendă unui desen de Forain.

La ce întrebare căutați răspuns domnule Vasile Todî?

▶ Mă întreb, domnișoară Ana-Maria, ce este mai important la sfârșit? Să câștigi ce a pierdut dușmanul tău sau să pierzi ce a câștigat el?